

זו השבת הראשונה בשבע שבתות הנחמה שאותן מונים בין 'שבת חזון', שבאה אחרי ימי 'בין המצרים', לימים הנוראים. אכן, תיאור לא רע גם לימינו אנו בארץ הזאת, שאפשר לראות בהם מעין פסקי-זמן של נחמה, בין שברו של חזון לביאה בין המצרים.

בתמונה הדרמטית הפותחת את הפרשה מתחנן משה בפני בוראו שיתיר לו להיכנס לארץ המובטחת. שוב אין לו בקשות לבקש עבור העם, אין לו דרישות לדרוש בשמם, עבור עצמו הוא פשוט מתחנן, תחינה שכידוע לא נענתה.

אבל תחינתו של משה לא נמשכת יותר מרבע פרק, והוא ממחר לקום ולנער את החול מהברכיים – יש חוקים ומשפטים להספיק להרביץ בעם טרם פרידה. המטען הדרמטי והטרגי הוצמד לתחינתו של משה בדיעבד. הוא עצמו מקבל את מידת הדין ואינו מבזבז את יתרת זמנו בערעורים נוספים. משה, כמו אודיסאוס השב ורואה את איתקה מנגד, יודע להעריך את משאו של המסע עצמו, וללמוד את שיעורו. משה, שאחרי ארבעים שנה יודע דבר או שניים על חשיבות הדרך וההליכה בה, מאתגר את האמרה המזרחית: "חכם השביל מההולך בו".

....

איתקה קוסטנטינוס קוואפיס (מיוונית: יורם ברונובסקי)

כי תצא בדרךך אל איתקה
שאל כי תאריך דרךך מאד
מלאה בהרפתקות, מלאה בדעת.
אל תירא את הלסטריגונים ואת הקיקלופים
אל תירא את פוסידון המשתולל.
לעולם לא תמצאם על דרךך
כל עוד מחשבותיך נשאות, ורגש מעלה
מפעים את נפשך ואת גופך מנהיג.
לא תתקל בלסטריגונים ובקיקלופים
ולא בפוסידון הזועם, אלא אם כן
תעמידם לפניך נפשך.

וכל הזמן חשב על איתקה
כי יעודך הוא להגיע שמה.
אך אל לך להחיש את מסעך
מוטב שימשך שנים רבות.
שפגיע אל האי שלך זקן
עשיר בכל מה שרכשת בדרךך.
אל תצפה שאיתקה תעניק לך עשר.
איתקה העניקה לך מסע יפה
אלמלא היא לא היית כלל יוצא לדרךך.
יותר מזה היא לא תוכל לתת.

שאל כי תאריך דרךך מאד.
כי בבקרים רבים של קיץ תכנס
בחדנה, בפליאה רבה כל כך
אל נמלים שלא ראית מעולם.
בתחנות-מסחר פיניקיות תעגן
תקנה סחורות משפחות לרב,
פנינים ואלמגים, ענבר והבנה,
ומינים שונים של בשמים טובים
ככל שרק תמצא בשמים טובים.
עליך לבקר בהרבה ערי מצרים
ללמד, ללמד מאלה היודעים.

והיה כי תמצאנה עניה - לא רמתה אותך איתקה.
וכאשר תשוב, ואתה חכם, רב-נסיון,
תוכל אז להבין מה הן איתקות אלה.

איתקה הינה אי קטן בים היוני. מלכה הקדום, אודיסאוס, השתתף במלחמת טרויה. משעורר שם את חמת האלים, הוטל עליו להפליג במשך עשר שנים בדרכו חזרה לממלכתו. איתקה הייתה נגלית לעיניו בדרכו ומשהתקרב אליה בספינתו - הייתה נעלמת. הרפתקאותיו ותלאותיו מתוארות באודיסאה מאת הומרוס.